

Verksamhetsberättelse 2017

Tolk- och översättarinstitutet

Institutionen för svenska och flerspråkighet

Verksamhetsberättelse 2017
Tolk- och översättarinstitutet
Institutionen för svenska och flerspråkighet
Stockholms universitet
tolk.su.se och su.se/svefler

Ansvarig utgivare: föreståndare Jan Pedersen
Redigering: Pia Nordin

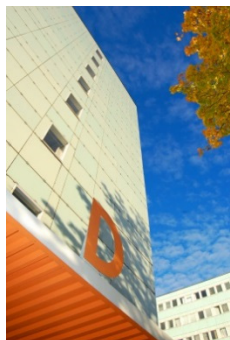
Tryck: Institutionen för svenska och flerspråkighet

Innehåll

1	Tolk- och översättarinstitutet	5
1.1	Organisation och uppdrag	5
1.2	Institutets styrelse	5
1.3	Institutets medarbetare	5
2	Verksamhetsåret i sammanfattning	7
2.1	Förstärkning av forskningsbasen	7
2.2	Internationalisering	7
2.3	Tolkstudion	7
2.4	Tolkutbildningen i Sverige fortsatt i fokus	8
3	Ekonomi	9
3.1	Anslag och bidrag	9
3.2	Årsbokslut	9
3.2.1	TÖI:s medel för forskning och utbildning	9
3.2.2	Medel för Kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning	9
4	Utbildning grundnivå och avancerad nivå	10
4.1	Kursutbud och efterfrågan	10
4.2	Översättarutbildningar	11
4.3	Tolkutbildningar	11
4.4	Utvecklingsarbete	13
4.5	Examensarbeten	13
4.5.1	Kandidatuppsatser	13
4.5.2	Magisteruppsatser, översättning	15
4.5.3	Masteruppsatser, översättning	15
5	Forskarutbildning	16
5.1	Forskarutbildningskurser	16
5.2	Pågående avhandlingsarbeten	16
5.3	Extern handledning	16
6	Forskning	17
6.1	Pågående forskning	17
6.2	Externfinansierade forskningsprojekt	18
6.3	Heldagsseminarier och workshops	21
6.3.1	Seminarium om tolkanvändning	21
6.3.2	Svenskt nätverk för översättningsvetenskap	21
6.4	Gästforskare, högre seminarier och gästföreläsningar	21
6.4.1	Andra inbjudna gäster vid högre seminarier o.d. under året:	22
6.5	Erasmus+-utbyten	22
6.6	Publikationer	22
6.7	Utbildning och arbetsliv	23
6.7.1	Översättarträffar	23
6.7.2	Hieronymusdagen	23
6.8	Samverkan med det omgivande samhället	23
6.8.1	Bokmässan i Göteborg	24
6.8.2	Öppet hus och SACO-mässan	24
6.9	Deltagande i vetenskapliga konferenser, workshops och seminarier	24
6.10	TÖI i media	26
7	Förtroendeuppdrag	27
7.1	Uppdrag inom Stockholms universitet	27
7.2	Deltagande i internationella nätverk	27
7.3	Medlem i redaktionskommittéer och referee-uppdrag	28
7.4	Andra uppdrag	29

1 Tolk- och översättarinstitutet

1.1 Organisation och uppdrag

Vi finns på Universitets-
vägen 10 D, plan 5.
Foto: Pia Nordin

Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) ingår sedan 2013 i Institutionen för svenska och flerspråkighet som ett institut med en egen styrelse. Stadgarna för institutet fastställs av rektor som också utser föreståndare och styrelse för TÖI. Institutet leds av föreståndaren i samarbete med styrelsen vilka ansvarar för strategisk verksamhetsplanering, budget och uppföljning av verksamheten.

Institutet bedriver forskning och utbildning inom huvudområdet översättningsvetenskap, vilket omfattar såväl översättning som tolkning. Tolkutbildningar inom högskolan ges endast av TÖI i Sverige, likaså översättarutbildningar på grundnivå och forskarutbildning i översättningsvetenskap.

För vidare information om TÖI respektive Institutionen för svenska och flerspråkighet hänvisas till våra webbplatser:

tolk.su.se och su.se/svefler.

1.2 Institutets styrelse

TÖI:s styrelse är utsedd för perioden 1 januari 2015–31 december 2017. I enlighet med stadgarna ska styrelsen:

- Särskilt främja verksamheten och ansvara för att institutet fullgör sina uppgifter.
- Fatta strategiska beslut om verksamhetens innehåll och utveckling.
- Besluta om budget och årsredovisning.
- Efter beredning avge förslag till institutionsstyrelsen avseende antagning till utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap.
- Avge förslag till institutionsstyrelsen avseende rekrytering av lärare/forskare.
- Fatta beslut om verksamhetsplan och budget.
- Fastställa verksamhetsberättelse.

Ledamöter i styrelsen är:

- Docent Jan Pedersen, TÖI (ordf.).
- Docent Bo G. Ekelund, Engelska institutionen.
- Docent Yvonne Lindqvist, TÖI (vice ordf.).
- Prof. Hanne Skaaden, Høgskolen i Oslo og Akershus.
- Prof. Cecilia Wadensjö, TÖI.
- Bo Widegren, Sveriges Facköversättarförening (SFÖ).
- Lova Meister (studeranderepresentant vt).
- Raphael Sannholm (studeranderepresentant ht).

Under det gångna året har TÖI:s styrelse sammanträtt fyra gånger. Styrelsen har bland annat fattat beslut om verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och budget samt tagit del av den ekonomiska uppföljningen av budgeten.

- Stadgar för TÖI och mötesprotokoll, se tolk.su.se/om-oss/kontakt/styrelse.
- Verksamhetsberättelse 2016, se tolk.su.se/vb.

1.3 Institutets medarbetare

Under 2015 hade institutet 28 anställda, varav sju tillsvidareanställda lärare/forskare, tio visstidsanställda lärare och fem doktorander. Därtill tillkommer timplärare.

Två universitetslektorat i översättningsvetenskap med inriktning mot tolkning tillsattes under året; båda tillträds dock efter årsskiftet. Fil. dr Helena Bani-Shoraka som under 2017 vikarierat på TÖI fick den ena tjänsten och den andra gick till fil. dr Magnus Dahnberg, tidigare stf. chef på Försvarets Tolkskola.

Docent Yvonne Lindvist fick ett sabbatsstipendium av Stockholms universitet för höstterminen 2017 och spenderade tiden som gästforskare vid Universitat de Barcelona i Spanien. Universitetslektor Elisabet Tiselius blev utadjungerad till Karolinska Institutet på 20 % fr.o.m. oktober 2016 t.o.m. februari 2017.

- Föreståndare:** Docent Jan Pedersen
- Professorer:** Cecilia Wadensjö, Birgitta Englund Dimitrova, emerita
- Docenter:** Yvonne Lindqvist, Ulf Norberg, Jan Pedersen
- Universitetslektorer:** Morena Azbel Schmidt (vikarie, ht -17), Helena Bani-Shoraka (vikarie), Saga Bendegard, Mats Larsson, Elisabet Tiselius
- Adjungerade lärare, visstidsanställda:** Anna Carlqvist, teckenspråkstolkning; Viveka Holm, konferenstolkning; Ali Labriz, tolkning; Jenny Lindström, teckenspråkstolkning; Björn Olofsson, översättning; Mikaela Råihä Almqvist, konferenstolkning; Malin Tesfazion, teckenspråkstolkning; Catrin Thorin, teckenspråkstolkning
- Doktorander:** Aleksandra Adler, Lova Meister, Elisabeth Geiger Poignant, Raphael Sannholm, Elin Svahn
- T/A-personal:** Morena Azbel Schmidt, Karin Bloom (vikarie ht -17), Lena Grape, Kristin Lagersten Löfgren, Cathrine Ottosson (tjl. ht - 17), Monique Zwanenburg Widingsjö

Foto: Johan Asplund, Eva Dalin, Pia Nordin samt privata bilder.

2 Verksamhetsåret i sammanfattning

2.1 Förstärkning av forskningsbasen

Under 2017 förstärktes forskningsbasen med att tre lektorat i översättningsvetenskap, varav två med inriktning tolkning och ett med inriktning översättning utlystes. Dessutom gjordes en ansökan till fakulteten om att ta del av de medel för framtida ledande forskningsområde som utlysts för att stärka de områden som hade potential att bli just detta.

2.2 Internationalisering

TÖI arbetar aktivt med internationalisering på flera plan. Utländska forskare bjuds in till TÖI och TÖI:s egna forskare reser ut i flera olika sammanhang (se avsnitt 6.4). Flera av TÖI:s forskare är också del av internationella nätverk (se avsnitt 7.2).

TÖI har numera del av Institutionen för svenska och flerspråkighets samtliga lärar- och studentutbytesavtal (varav flera förhandlats fram av TÖI-personal), vilket ger goda möjligheter till internationellt utbyte. De avtal som är mest relevanta för TÖI är Erasmus+-avtal med lärosäten som har tolkning och/eller översättning i sitt utbud. Under 2017 slöts ett nytt avtal med University of Edinburgh för lärarmobilitet. TÖI hade under 2017 flera lärar- och studentutbyten via Erasmus+ och bilaterala avtal (se avsnitt 6.5).

2.3 Tolkstudion

Inom tolkutbildningarna behöver TÖI ha tillgång till ljudisolerade tolkkabiner. På grund av det ansträngda läget inom Stockholms universitet vad gäller lokaler så har TÖI varit hänvisad till en undervisningssal som är för liten för det nödvändiga antalet tolkkabiner. Under 2017 fick dock TÖI tillgång till en större lokal (D397) som vi låtit inreda med sex specialbyggda permanenta ljudisolerade tolkkabiner, som främst är tänkta att användas av konferenstolkutbildningen och kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning, men även av andra utbildningar inom tolkning. Tolkstudion invigdes av rektor inför inbjudna gäster från bl.a. Utbildningsdepartementet, Kammarkollegiet och SCIC den 20 september.

tolk.su.se/om-oss/nyheter-press-media/ny-studio-enda-i-sverige-för-tolkutbildning

Rektor Astrid Söderbergh Widding klippte bandet vid invigningen tillsammans med TÖI:s föreståndare Jan Pedersen. Tolkade till teckenspråk gjorde Máridjá Sikku, student termin 6 på Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning. Foto: Monique Zwanenburg Widingsjö.

2.4 Tolkutbildningen i Sverige fortsatt i fokus

TÖI har under en följd av år drivit frågan om en nationell översyn av tolkutbildningarna i Sverige och denna verksamhet bar frukt under 2017. Den 20 oktober tillkännagav gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström Regeringens nya tolkpaket, som består av följande fyra delar:

- i) Den nya tolkutbildningen på TÖI, Tolkning i offentlig sektor fick ett kraftigt tillskott i budgeten för 2018 på 4,2 miljoner, för att sedan föreslås öka under 2019 till 7,2 miljoner och slutligen landa på 9,6 miljoner i ökad tilldelning från 2020 och framöver.
- ii) Myndigheten för yrkeshögskolan fick i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet med en utbildning till kontakttolk inom yrkeshögskolan om cirka 160 utbildningsplatser med start i januari 2019.
- iii) Regeringen gav Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten och Skatteverket i uppdrag att se över hur tolkanvändningen kan effektiviseras.
- iv) En ny utredning, Effektiva och ändamålsenliga tolktjänster, ska ta ett samlat grepp om tolförsörjningen på längre sikt. Utredningen ska bland annat kartlägga kvalifikationer hos dagens tolkar, föreslå tydliga utbildningsvägar, analysera behovet av tillsyn och lämna förslag på hur en eventuell tillsyn kan utformas. I uppdraget ingår också att analysera hur dagens auktorisation och kompetensbedömning fungerar och föreslå åtgärder för hur detta kan förbättras. Gunnar Holmgren, landshövding i Väster-norrland, utses till särskild utredare. Utredaren besökte TÖI under året och TÖI:s förra föreståndare, Ingrid Almquist, som varit drivande i frågan utsågs att representera TÖI i utredningens expertgrupp. Tolkutredningen ska lämna över sitt betänkande till regeringen senast den 12 december 2018.

TÖI:s förra föreståndare, Ingrid Almquist, har också haft i uppdrag av styrgruppen för Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning att sammanställa ett underlag för en anhållan om att få en yrkesexamen som teckenspråks- och dövblindtolk inrättad. Stockholms universitet har på basis av det underlaget tillställt regeringen en anhållan om att en sådan yrkesexamen borde inrättas.

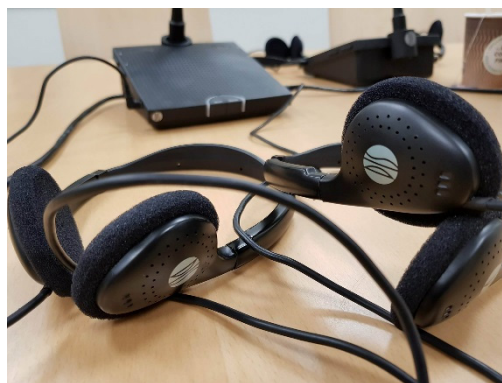
I tolkbåsen: Tolkning från italienska på storskärm (ej i bild) av tolkarna Anna Carlqvist (teckenspråk), Elisabeth Geiger Poignant (tyska) och Elisabet Tiselius (engelska). De tre åhörarna är medarbetare från institutionen.

Tolkbås

Besökarna tog del av simultantolkning.

Tolktrustning

Invigningen av den nya tolkstuden, 20 september 2017. Foto: 3 x Pia Nordin, 1 x Per Larsson (längst upp t.h.).

3 Ekonomi

3.1 Anslag och bidrag

TÖI tilldelas årligen särskilda medel av regeringen för sitt uppdrag att anordna tolk- och översättarutbildningar. Sedan 2013 tilldelas institutet, såsom värdinstitution, också särskilda medel för kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning som TÖI genomför i samarbete med Institutionen för lingvistik/Avdelningen för teckenspråk.

För konferenstolkutbildningen (60 hp) som är mycket undervisningsintensiv och därför mycket kostnadskrävande har TÖI beviljats ett stödbidrag från Europaparlamentets Generaldirektorat för tolkning och konferenser under läsåret 2016/17.

De nya riktlinjerna för fördelning av forskningsmedel som Humanistiska fakulteten införde från och med 2015 ger numera institutet utökade forskningsmedel i paritet med andra huvudområden.

3.2 Årsbokslut

3.2.1 TÖI:s medel för forskning och utbildning

Sammantaget gick TÖI med ett överskott 2017, vilket är problematiskt, då institutet helst inte ska ha några stora reserver i form av myndighetskapital. Vi försöker komma till rätta med detta genom investeringar i infrastruktur (framför allt Tolkstudion, se avsnitt 2.3) och genom nyanställningar av fler universitetslektorer. Det ackumulerade kapitalet på 9,7 mnkr är delvis reserverat under en fyraårsperiod för att i enlighet med beslut av TÖI:s styrelse finansiera en doktorandtjänst.

Arbetet med att ta fram kursbudgetar för samtliga kurser/utbildningar fortsätter och utgör ett bra underlag för att prognosticera kostnader.

3.2.2 Medel för Kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning

För kandidatprogrammet får TÖI resp. Institutionen för lingvistik dels hjälp/håsk-medel från fakulteten, dels ett extrabidrag per årsstudieplats från regeringen. Extrabidraget ges för de två första åren i programmet men behöver räcka till att finansiera även det tredje året som är undervisningsintensivt vad gäller tolkningsövningar.

4 Utbildning grundnivå och avancerad nivå

4.1 Kursutbud och efterfrågan

Enligt regleringsbrev från regeringen ska Stockholms universitet/Tolk- och översättarinstitutet anordna tolk- och översättarutbildningar samt konferenstolkutbildning vid behov. Kurserna och utbildningarna är efterfrågade och söktrycket är på de flesta utbildningar mycket högt och genomströmningen mycket god.

Tolk- och översättarutbildningar är till sin karaktär undervisningstäta, eftersom det finns ett stort behov av praktiska övningar och mängdträning, vilket är särskilt tydligt på tolkutbildningarna. Det innebär att antagningstalen är relativt sett lågt satta för att säkerställa att undervisningen kan ske i små grupper.

GRUNDNIVÅ	Registrerade studenter	
	Vt -17	Ht -17
Program		
Kandidatprogram i språk och översättning, termin 3	1	19
Kandidatprogram i språk och översättning, termin 4	20	
Kandidatprogram i språk och översättning, termin 5		10
Kandidatprogram i språk och översättning, termin 6	24	
Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning, termin 3		21
Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning, termin 4	7	
Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning, termin 5		5
Fristående kurser, översättning		
Praktik inom översättning, 7,5 hp	3	2
Tolkning och översättning I, inriktning översättning, 30 hp		22
Översättning II, 30 hp	14	
Översättning III, 30 hp	2	6
Översättning - kandidatkurs, 30 hp	15	
Litterär översättning och redaktörsarbete (engelska), 15 hp	5	
Litterär översättning och redaktörsarbete (franska), 15 hp	3	
Fristående kurser, tolkning		
Tolkning - kandidatkurs, 30 hp	10	
Tolkning i offentlig sektor I, arabiska, 30 hp	15	
Tolkning i offentlig sektor I, dari, 30 hp	7	
Tolkning i offentlig sektor I, tigrinska, 30 hp	7	
Tolkning i offentlig sektor I, somaliska, 30 hp	10	
Tolkning i offentlig sektor II, arabiska (50 %), 30 hp		13
Tolkning i offentlig sektor II, dari (50 %), 30 hp		5
Tolkning i offentlig sektor II, tigrinska (50 %), 30 hp		6
Tolkning i offentlig sektor II, somaliska (50 %), 30 hp		8
AVANCERAD NIVÅ		
Program		
Masterprogram i översättning, termin 1		
– Översättarens verktyg och verklighet, 7,5 hp		5
– Översättningsvetenskaplig teori och metod, 7,5 hp		6
– Facköversättning I, 7,5 hp		5

Masterprogram i översättning, termin 2		
– Facköversättning II, 7,5 hp	8	
– Fackspråk och terminologi, 7,5 hp	7	
– Översättning - magisterkurs, 15 hp	7	
Masterprogram i översättning, termin 3		
– Undertextning, 7,5 hp		3
– Samtida översättningsforskning, 7,5 hp		5
Masterprogram i översättning, termin 4		
– Översättningsvetenskap – masterkurs, 30 hp	2	
– Översättning & masterkurs, 15 hp	1	
– Översättning & masterkurs, 30 hp	2	
Masterprogram i tolkning, inr. konferenstolkning, termin 2		
– Konferenstolkning I, 15 hp	6	
– Konferenstolkning II, 7,5 hp	6	
– Konferenstolkning III, 7,5 hp	6	
Masterprogram i tolkning, inr. tolkning, termin 2		
– Tolkanvändning i offentlig sektor, 7,5 hp	3	
Masterprogram i tolkning, inr. konferenstolkning, termin 3		
– Översättningsvetenskaplig teori och metod, 7,5 hp		3
– Samtida forskning om tolkning, 7,5 hp		3
Masterprogram i tolkning, inr. tolkning, termin 4 (50 %), 30 hp		1
Fristående kurser, översättning		
Fackspråk och terminologi, 7,5 hp	5	
Undertextning, 7,5 hp		9
Översättningsvetenskaplig teori och metod, 7,5 hp		3

4.2 Översättarutbildningar

Kandidatprogrammet i språk och översättning, som ges i samarbete med fakultetens språkinstitutioner, är det mest översökta programmet vid humanistiska fakulteten och ges kontinuerligt sedan 2012. Studenterna börjar programmet med två terminers språkstudier i något av språken engelska, finska, franska, italienska, lettiska, litauiska, nederländska, polska, portugisiska, ryska, spanska, tjeckiska eller tyska. Tredje och fjärde terminen läser studenten översättningsvetenskap på TÖI. Den femte terminen läses valfria kurser och sista terminen kan studenten välja att fördjupa sig antingen i sitt språk eller i översättningsvetenskap. Hittills har de flesta studenter på programmet valt att göra det sista året på TÖI.

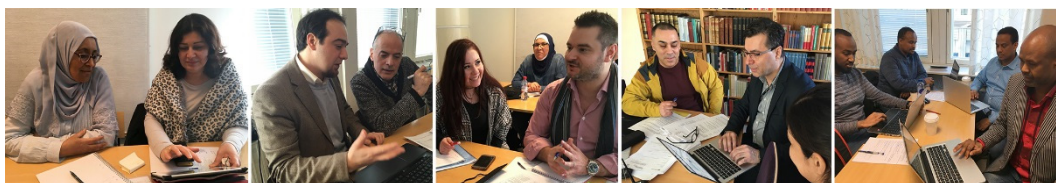
Översättningskurser motsvarande fyra terminers studier finns också som fristående kurser på TÖI. Förkunskapskravet är 60 hp i något språkämne och 30 hp i svenska. Eftersom söktrycket är mycket högt, har de flesta som antas till kurserna ytterligare studier bakom sig.

På avancerad nivå har TÖI:s gamla masterprogram i översättningsvetenskap nu fasats ut och helt ersatts av två skilda masterprogram: ett i översättning och sedan 2016 även i tolkning. Till masterprogrammet i översättning antogs höstterminen 2017 sex studenter med källspråken engelska och franska.

4.3 Tolkutbildningar

För närvarande anordnar TÖI utbildningar inom tre områden: utbildning till tolk i offentlig sektor (tolkutbildning), utbildning till teckenspråkstolk (kandidatprogram i teckenspråk och tolkning) och masterprogram i tolkning, där det även ingår utbildning till konferenstolkare, specialutbildade för tolkuppdrag vid centrala EU-organ. Behovet av kvalificerade tolkar är stort i Sverige och TÖI strävar efter att utveckla utbildningar som både fyller samhällets behov av professionella tolkar och behovet av forskning inom området.

Tolkutbildning (90 hp)

Studenter på TOFS. Lärare Ali Labriz (med dator) i bild fyra från höger. Foto: Helena Bani-Shoraka

Under 2017 lades TÖI:s gamla tolkspår i kandidatutbildningen ner och ersattes av nya satsningen till Tolk i offentlig sektor, som gick för första gången under vårterminen, med medel tillskjutna från Humanistiska fakulteten i en tillfällig satsning. Denna utbildning, som inriktar sig på de språk där det finns ett stort samhällsbehov, har inga tidigare språkstudier på högskolenivå som förkunskapskrav, utan har istället antagningsprov i svenska och de aktuella språken. I första omgången var dessa språk arabiska, dari, tigrinska och somaliska. Kursen var översökt med fem gånger fler studenter än platser. 40 studenter antogs, av vilka 33 genomförde utbildningen med godkänt resultat. 31 studenter valde att fortsätta till påbyggnadskursen, Tolkning i offentlig sektor II, som startade på halvfart under höstterminen. Utbildningen kommer under 2018 att byggas på med en kandidatkurs. Under hösten 2017 blev det också klart att denna tillfälliga satsning kan permanentas med nya medel särskilt omnämnda i regeringens höstbudget (se avsnitt 2.4). I november 2017 genomfördes därmed antagningsprov till omgång två av denna nya utbildning, nu med språken persiska och mongoliska i tillägg. Även denna gång var kursen översökt med dryga fem studenter per studieplats. Denna gång antogs 53 studenter.

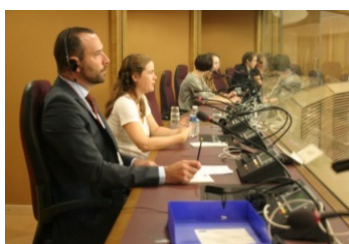
Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning (180 hp)

Studenter på KTT. Foto: Eva Dalin

fokuserades på att stärka den röda tråden i programmets teoretiska delkurser.

Masterprogram i tolkning (120 hp)

Europaparlamentet. Foto: Pietro Nai-

Höstterminen 2013 startade den första högskoleutbildningen i teckenspråkstolkning genom Kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning (180 hp). Utbildningen ges av TÖI i samarbete med Avdelningen för teckenspråk vid Institutionen för lingvistik. Arbetet med att utveckla programmet och samarbetet mellan institutionerna leds av en styrgrupp där representanter för båda institutionerna ingår. Arbetsgrupper arbetar också kontinuerligt med att stärka och kvalitetssäkra utbildningen och under hösten 2017

Höstterminen 2016 startade det nya masterprogrammet i tolkning. Programmet är unikt i Sverige och genom masterprogrammet skapas en bättre rekryteringsgrund till forskarutbildningen i översättningsvetenskap. I ett längre perspektiv förstärks därmed forskningen om tolkning, och medvetenheten om tolkningens villkor och betydelse i samhället ökar. Programmet har två inriktningar, dels ett konferenstolkspår och dels ett spår för tolkning i offentlig sektor. Konferenstolkspåret inkluderar en reviderad variant av TÖI:s etablerade ettåriga konferenstolkutbildning med ett års påbyggnad för masterexamen. Konferenstolkutbildningen utgör första delen av konferenstolkspåret. För att bli antagen till konferenstolkutbildning krävs en fil. kand.examen och ett godkänt antagningsprov där avancerade språkfärdigheter i två språk utöver svenska, liksom omvärldskunskap testas. Studenterna tränas både i konsekutiv och simultan tolkning från två av språken engelska, tyska och franska till förstaspråket svenska med särskild tonvikt på simultan tolkning. Sju studenter antogs till utbildningen, sex påbörjade studierna och fyra har hittills klarat slutprovet (ytterligare minst en slutprovssomgång erbjuds studenterna). Europeiska kommissionens Generaldirektorat för tolkning samt EU-domstolens Direktorat för tolkning har stött utbildningen genom att finansiera aktiva EU-tolkars medverkan i undervisningen. Även Europaparlamentets Generaldirektorat för tolkning och konferenser

har givit ekonomiskt stöd till utbildningen och dessutom bistått genom s.k. virtuella konferenser per videolänk där etablerade EU-tolkar agerar talare, lyssnar och bedömer studenternas tolkningar.

Spåret för tolkning i offentlig sektor är öppet för studenter som läst en kandidatexamen i översättningsvetenskap med inriktning mot tolkning, vilket inkluderar teckenspråkstolkning. Det spåret ger möjlighet till etappavgång med masterexamen efter ett år eller en masterexamen om man genomgår hela programmet. Det här spåret ger större möjlighet till valfrihet bland kurser än konferenstolkspåret. Till denna inriktning antogs tre studenter.

Termin 3 på masterprogrammet gick för första gången hösten 2017 och då var sex studenter registrerade: de tre som gått tolkspåret och ytterligare tre från konferenstolkspåret.

4.4 Utvecklingsarbete

Under 2017 har en arbetsgrupp, bestående av Elisabet Tiselius, Cecilia Wadensjö och Helena Bani-Shoraka arbetat på att ta fram en kandidatkurs i tolkning som påbyggnadskurs till Tofs I och II. Denna kurs ska även vara sökbar för dem som gått TÖI:s gamla tolkutbildningar. Arbetsgruppen tog även fram den nya kursen Pedagogik och didaktik för tolklärare (30 hp). Dessutom har Helena Bani-Shoraka i dialog med tolkförmedlingar arbetat fram en praktikkurs för tolkstuderande under utbildning. Praktik kursen genomfördes för första gången under höstterminen 2017.

På översättningssidan har Saga Bendegard tagit fram delkursen Terminologi och terminhantering i teori och praktik (7,5 hp) på Översättning – kandidatkurs.

4.5 Examensarbeten

4.5.1 Kandidatuppsatser

Kandidatuppsatser, tolkning

*Kandidatuppsats i tolkning – Tolkning av svåra samtal i vården (BA-thesis in Interpreting Studies).*Handledare Elisabet Tiselius, examinator Helena Bani-Shoraka. (Vt 2017).

*Att tolka svordomar- tolkstrategier i samtal mellan polska och svenska (To interpret swear words – interpreting strategies in conversations between Polish and Swedish).*Handledare Helena Bani-Shoraka, examinator Elisabet Tiselius. (Vt 2017).

*Tolkade utvecklingssamtal ur et föräldraperspektiv (Interpreting in parent-teacher conferences from the parents' perspective).*Handledare Elisabet Tiselius, examinator Helena Bani-Shoraka. (Vt 2017).

*Hjälpa eller stjälpa? – En kvalitativ studie om psykologers förväntningar och upplevelser av att använda tolk vid neuropsykiatriska utredningar (BA-thesis in Interpreting Studies).*Handledare Elisabet Tiselius, examinator Helena Bani-Shoraka. (Vt 2017).

*”Räcker det inte med att kunna två språk för att tolka?” – Varför behöver tolkar utbildning? (BA-thesis in Interpreting Studies).*Handledare Elisabet Tiselius, examinator Helena Bani-Shoraka. (Vt 2017).

*Att hantera språkliga varieteter i tolkade samtal – Utmaningar i den gemensamma förståelsen i ett tolkat rättegångssamtal (s).*Handledare Helena Bani-Shoraka, examinator Elisabet Tiselius. (Ht 2017).

*Professionaliseringen av tolkyrket i senmedeltida Japan – Hollandtolkarna i isolationismens Japan 1600–1853 (Japanese-Dutch interpreters in Japan, 1600–1853).*Handledare Helena Bani-Shoraka, examinator Elisabet Tiselius. (Ht 2017).

Kandidatuppsatser, översättning

*Bilbo eller Bimbo? – Om hur kontexten har påverkat översättningen av The Hobbit (Bilbo or Bimbo? On how the context has influenced the translation of The Hobbit).*Handledare Sara Van Meerbergen, examinator Ulf Norberg. (Vt 2017)

*Semantisk och kommunikativ översättning – Att överföra en svensk populärvetenskaplig text till ryska (Semantic and communicative translation – translation of a Swedish popular scientific text into Russian).*Handledare Mats Larsson, språkgranskare Ludmila Pöppel, examinator Cecilia Wadensjö. (Vt 2017)

- En text ömsar skin – En översättningsvetenskaplig uppsats om Margaret Atwoods Interlunar* (A text sheds its skin – A study of Margaret Atwoods Interlunar from a translation theory perspective).Handledare Karin Tidström, språkgranskare Louise Ratford, examinator Mats Larsson. (Vt 2017)
- Att översätta det anmärkningsvärda – En översättningsteoretisk uppsats om att översätta ett populärvetenskapligt verk om marknadsföring* (To translate the remarkable – A translation theoretical essay on translating a popular scientific work about marketing).Handledare Ulf Norberg, språkgranskare Elisabeth Lundberg-Karlsson, examinator Jan Pedersen. (Vt 2017)
- Fantastiska fakta om djur – Att översätta Maja Säfströms faktabok för barn från svenska till franska* (Amazing animal facts – Translating Maja Säfströms children’s book from Swedish into French).Handledare Karin Tidström, språkgranskare Mathieu Thuillier, examinator Ulf Norberg. (Vt 2017)
- Det femte rikets grundares tid – en översättningsvetenskaplig uppsats om svårigheterna med att översätta den tyska fantasyromanen Die Zwerge till svenska* (The Time of the Founder of the Fifth Kingdom – A Translation Theoretical Essay About the Difficulties of Translating the German Fantasy Novel Die Zwerge into Swedish).Handledare Morena Azbel Schmidt, examinator Ulf Norberg. (Vt 2017)
- Kompromissa med komponenter – En översättningsvetenskaplig uppsats om att översätta en engelsk facktext om datorbyggande till svenska* (Compromising with Components. An essay covering a translation of an English technical text about building computers into Swedish).Handledare Saga Bendegard, språkgranskare Björn Olofsson, examinator Mats Larsson. (Vt 2017)
- Att djärvt färdas dit ingen tidigare färdats – En undersökning av svensk undertextning av genrespecifika termer i Star Trek* (To boldly go where no one has gone before – The Swedish subtitling of genre specific terms in Star Trek).Handledare Jannie Teinler, examinator Jan Pedersen. (Vt 2017)
- Att översätta kultur – Översättning av extralingvistiska kulturella referenser från svenska till ryska i Flickan som lekte med elden av Stieg Larsson* (To Translate Culture).Handledare Alexandra Petrulevich, examinator Cecilia Wadensjö. (Vt 2017)
- Att adaptera eller icke adaptera – Jämförande studie i adaptation inom barnboksöversättning* (To adopt, or not adopt – A comparative study about adaptation in translation of children’s literature).Handledare Saga Bendegard, examinator Ulf Norberg. (Vt 2017)
- Hur översätter man en “polyfonisk roman”? – en översättning från svenska till spanska med fokus på stilen i två utdrag ur romanen Våldigt sällan fin av Sami Said* (How do you translate a polyphonic novel? – A translation from Swedish to Spanish with focus on style of two selected sections of Sami Said’s novel *Våldigt sällan fin*).Handledare Saga Bendegard, språkgranskare José Delbono, examinator Yvonne Lindqvist. (Vt 2017)
- Källspråksorienterad eller målspråksorienterad, en fråga om lojalitet – svårigheter vid översättningen av Kallocaïn från svenska till polska* (Source text oriented or target oriented, a question of loyalty – difficulties in translating Kallocaïn from Swedish to Polish).Handledare Anna Vogel, språkgranskare Monika Banach, examinator Saga Bendegard. (Vt 2017)
- Mer källtrogen ju nyare översättningen är? – En komparativ studie av källnärheten hos tre svenska översättningar av den franska barnboken Histoire de Babar, le petit éléphant av Jean de Brunhoff* (Is the latest/newest translation closer to the source text?).Handledare Valérie Alfvén, examinator Yvonne Lindqvist. (Vt 2017)
- Att slice en boll eller slå en slice – En undersökning av översättningarna av två essäer av David Foster Wallace* (Slicing a ball or hitting a slice. An investigation of the translations of two essays by David Foster Wallace).Handledare Anna Vogel, examinator Jan Pedersen. (Vt 2017)
- Trohet gentemot frihet – En främmandegörande översättning från nygrekiska till svenska* (Fidelity vs. freedom – A foreignizing translation from Greek to Swedish).Handledare Mats Larsson, språkgranskare Anna Maria Gull, examinator Saga Bendegard. (Vt 2017)

Mästerkocken i översättning – En studie av kokbokens texttyper och hur de översätts (Translating the master chefs – A study of the text types in cookbooks and how they are translated).Handledare Ulf Norberg, examinator Mats Larsson.

Att översätta Jamie Oliver – En jämförande studie av Jamie Oliver på engelska och svenska (Translating Jamie Oliver: A comparative study of Jamie Oliver in english and swedish).Handledare Yvonne Lindqvist, examinator Mats Larsson. (Vt 2017)

Kulturens väg genom tiden – En längre kommenterad översättning av Pío Baroja till svenska (The Path of Culture through Time. A Translation with Commentary of Pío Baroja to Swedish.).Handledare Saga Bendegard, språkgranskare Martin Garat, examinator Yvonne Lindqvist. (Vt 2017)

Att dubba komik – En översättning av komik i den svenska dubbningen av My Little Pony: Friendship is Magic (Dubbing comedy – A study of comedy dubbed into Swedish in *My Little Pony: Friendship is Magic*).Handledare Jan Pedersen, examinator Cecilia Wadensjö. (Ht 2017).

Vilka normer formar översatt barnlitteratur? – En analys av de nederländska och svenska översättningarna av Philip Pullmans Northern Lights (Which norms shape translated children's literature – An analysis of the Dutch and Swedish translations of Philip Pullman's *Northern Lights*).Handledare Sara Van Meerbergen, examinator Ulf Norberg. (Ht 2017).

4.5.2 Magisteruppsatser, översättning

Från Mister Yummy till Herr Mums. Översättning med kommentar: bildspråk i en novell av Stephen King (Mister Yummy becomes Herr Mums. An annotated translation about imagery in a short story by Stephen King).Handledare Sara Van Meerbergen, språklig granskare Jan Henrik Swahn, examinator Yvonne Lindqvist. (Vt 2017).

Det är typ en rolig historia – Översättning av en amerikansk ungdomsbok med kommentar (It's Kind of a Funny Story: A translation of an American youth novel with commentary).Handledare Morena Azbel Schmidt, språkhandledare Louise Ratford, examinator Mats Larsson. (Ht 2017).

Goggle-Eyes – en främmandegörande barnboksöversättning utifrån Bermans negativa analysverktyg (Goggle-Eyes – A foreignizing translation of a children's book based on Berman's negative analytics).Handledare Sara Van Meerbergen, språkhandledare Louise Ratford, examinator Cecilia Wadensjö. (Ht 2017).

4.5.3 Masteruppsatser, översättning

Lost in localization? En studie om hur lokalisering påverkar spel och uppfattas av spelare (*Lost in localization?*).Handledare Cecilia Wadensjö, examinator Jan Pedersen. (Vt 2017).

Att skapa rum – en komparativ studie av två svenska översättningar av A room of one's own (Translating *A room of one's own* – a komparativ study of two Swedish translations).Handledare Yvonne Lindqvist, examinator Cecilia Wadensjö. (Vt 2017).

Att göra det omöjliga. Poesiöversättning som litterär och social verksamhet (Doing the impossible. Poetry translation as a literary and social practice).Handledare Cecilia Wadensjö, examinator Yvonne Lindqvist. (Vt 2017).

Så sjung, bara sjung! – initiala och operationella normer i sångboksöversättningar av Astrid Lindgrens visor via multimodal analys av text, bild och musik. (Sing, just sing! – initial and operational norms in song book translation of songs written by Astrid Lindgren).Handledare Jan Pedersen, examinator Cecilia Wadensjö. (Vt 2017).

Frilansöversättningens status – En studie om frilansöversättares uppfattning om status i förhållande till uppdragsförmedlande språkföretag (Freelance translation and status. A study on the perceived status of freelance translators in relation to intermediary language service providers).Handledare Cecilia Wadensjö, examinator Jan Pedersen. (Ht 2017).

5 Forskarutbildning

5.1 Forskarutbildningskurser

Under vårterminen 2017 gavs kursen Översättningsvetenskaplig metod (10 hp). Kursansvarig var docent Yvonne Lindqvist som även utvecklat kursen. Under höstterminen gavs Tolkning: teoretiska perspektiv (7,5 hp). Kursansvarig var professor Cecilia Wadensjö, som också utvecklat kursen.

5.2 Pågående avhandlingsarbeten

På TÖI finns det sedan 2015 totalt fyra doktorander, varav tre har översättningsinriktning och en tolkinriktning. Under 2017 antogs ytterligare en doktorand inom tolkning, som finansieras inom Tiselius projekt:

Aleksandra Adler: *Multitasking or interruption management? Cognitive impact of disfluency in community interpreting*. Huvudhandledare: Elisabet Tiselius.Handledare: Birgitta Englund-Dimitrova.

Lova Meister: *Undertextning – stilistiska perspektiv och strategier*. Huvudhandledare: Cecilia Wadensjö. Handledare: Jan Pedersen.

Elisabeth Geiger Poignant: *Författarmöten över språkgränser: tolkning av offentliga litteratursamtal*. Huvudhandledare: Cecilia Wadensjö. Handledare: Yvonne Lindqvist.

Raphael Sannholm: *Collaboration in the Translation Workplace*. Huvudhandledare: Yvonne Lindqvist. Handledare: Hanna Risku vid universitetet i Wien.

Elin Svahn: *Constructing and constructed translatorship*. Huvudhandledare: Yvonne Lindqvist. Handledare: Kaisa Koskinen, Östra Finlands universitet.

5.3 Extern handledning

Institutets lärare/forskare handleder även doktorander vid andra institutioner på Stockholms universitet och vid andra universitet:

Jan Pedersen handleder:

Lars Jämterud, Institutionen för kultur och kommunikation vid Linköpings universitet.

Filmöversättares 'röst' i svenska undertexter baserade på engelskspråkig film. Huvudhandledare: Karin Mårdsjö Blume, Linköpings universitet.

Adèle Geyer, Romanska och klassiska institutionen vid Stockholms universitet. *En studie om översättning (franska till svenska) av undertexter i franska förortsfilm*. Huvudhandledare: Françoise Sullet Nylander.

Elisabet Tiselius handleder:

Johanna Granhagen-Jungner, Institutionen för Kvinnors och Barns hälsa vid Karolinska institutet. *Att inte tala samma språk – kommunikation över språkbarriärer i barncancer-vården*. Huvudhandledare: Pernilla Pergert.

Gro Hege Saltnes Urdal, Senter for Kunstfag, Kultur og Kommunikasjon vid Høgskulen på Vestlandet, Norge. *Studenters utdanning og danning på vei mot å bli tolk for døvblinde*. Huvudhandledare: Sandra Halverson.

6 Forskning

6.1 Pågående forskning

Vid TÖI bedrivs forskning inom ett flertal forskningsfält. Ulf Norbergs forskning har under året fokuserat på skrivtolkning.

Helena Bani-Shoraka arbetade under 2017 med utvecklingsprojektet ”Intensivutbildning i svenska för nyanlända skolelever” (2016–2019). Syftet med detta projekt är att främja integrering av nyanlända elever i högstadie- och gymnasieåldern genom att arbeta fram och tillämpa en modell för utbildning och undervisning som ökar de nyanlända elevernas möjligheter att inom rimliga tidsramar ta sig vidare i utbildningssystemet och/eller yrkeslivet (intensivsvenska.se.) Bani-Shoraka arbetade också med utvecklingsprojektet Narrativ Praxis (narrativpraxis.se), där 2017 ägnades åt att tillsammans med etnologen Georg Drakos färdigställa boken ”Kompetensen att lyssna”. Bani-Shoraka inledde under 2017 forskningsprojektet ”Tolkmedierade samtal inom smärtrehabiliteringen”, som studerar på vilket sätt de olika vårdprofessionerna i smärtrehabiliteringsteam använder sig av tolk i sin verksamhet. Under hösten 2017 genomförde också Bani-Shoraka tillsammans med etnologen Georg Drakos ett följeforskningsprojekt kopplat till en av Danderyds sjukhus försöksverksamhet vid namn ”Rehabilitering med kultur”. Följeforskningsprojektet handlade om att studera tolkstödd rehabilitering av patienter med kroniska besvär med hjälp av kulturaktiviteter.

Saga Bendegard samarbetar med Hans Landqvist (vid Göteborgs universitet) samt Nina Pilke och Niina Nissilä (båda vid Vasa universitet) i projektet ”Termer i tid – tidens termer”. Projektet syftar till att generera ny kunskap om mekanismerna bakom terminologiska processer och om det termreglerande arbetet i Sverige samt till att skapa en ökad förståelse för betydelsen av terminologiskt arbete och fackspråkligt förankrade språkliga resurser. Inom projektet undersöker Bendegard hur översättningens roll ser ut framför allt i samband med att nya termer etableras på svenska.

Birgitta Englund Dimitrova har arbetat med främst två projekt. I projektet ”Invisible process – cognition and working memory in dialogue interpreting” (finansierat av Vetenskapsrådet med 4 miljoner kronor för åren 2017–2020) har hon arbetat tillsammans med Elisabet Tiselius, med övergripande projektplanering, planering av datainsamling, rekrytering av doktorand, samt med precisering av projektets teoretiska bakgrund. Inom projektet ”Programledare och tolk – en studie av TV-tolkning” har hon haft en presentation med inriktning på tolketiska aspekter vid en internationell konferens och även utarbetat en artikel på samma tema som sänts in till internationell tidskrift för granskning. Forskningen inom projektet har också presenterats vid Slaviska avdelningens forskningsseminarium på Slabafinity (Stockholms universitet).

Yvonne Lindqvist vidareutvecklade under året projektet Litterära periferiers möten i översättning i samarbete med professor Stefan Helgesson vid Institutionen engelska språket samt professor Helena Wulff vid Socialantropologiska institutionen vid Stockholms universitet, samt docent Paul Tenngart (litteraturvetenskap) Språk- och litteraturcentrum vid Lunds universitet och docent Christina Kullberg (Franska språket och litteraturen) Institutionen för moderna språk vid Uppsala universitet. Inom Forskningsprogram Cosmopolitan and Vernacular Dynamics in World Literature, för vilket projektgruppen har fått forskningsmedel från Riksbankens Jubileumsfond 2016–2021, kommer Yvonne att få forskningsmedel under perioden 2017–2021. Yvonne Lindqvist är också verksam inom forskningsnätverket Litteraturförmedlarna som är ett samarbete med institutionerna för franska och italienska, Institutionen för klassiska och romanska språk Stockholms universitet, docenterna Cecilia Schwartz och Michaëlle Cedergren.

Jan Pedersen har varit aktiv inom sitt eget forskningsprojekt om svenska fansubs (undertexter skapade av amatörer), där han forskat om hur de skiljer sig från traditionella undertexter skapade av professionella undertextare. Han har dessutom initierat arbetet med att

skapa världens första vetenskapliga tidskrift om medieöversättning och medietillgänglighet: *Journal of Audiovisual Translation* och arbetat med förberedelserna för den internationella konferensen Media for All 8 (M4A8), som TÖI står som värd för under 2019. tolk.su.se/m4a8

Elisabet Tiselius driver tillsammans med Birgitta Englund Dimitrova projektet ”Den osynliga processen – kognition och arbetsminne i dialogtolkning”. Det är ett fyraårigt projekt finansierat av Vetenskapsrådet (diarienummer 2016-01118). I projektet är också doktoranden Aleksandra Adler anställd. I projektet samlas olika typer av data från dialogtolkning i syfte att kartlägga denna tolkform ur ett kognitivt perspektiv. Elisabet Tiselius samarbetar med forskargruppen Vårdvetenskaplig barncancerforskning vid Karolinska Institutet (projektledare Pernilla Pergert) i ett projekt som undersöker tolkanvändning och kommunikation över språkbarriärer inom högspecialiserad barncancer vård, bland annat med medel från Barncancerfonden. I det projektet bedriver Tiselius en intervju- och observationsstudie med familjer med begränsade kunskaper i svenska. Tillsammans med forskare vid Høgskulen på Vestlandet (Norge) arbetar Tiselius med ett projekt om döva studenters erfarenhet av att gå tolkutbildning.

Cecilia Wadensjö avslutade under året VR-finansierade projektet *Flerspråkiga praktiker och pedagogiska utmaningar i äldreomsorgen*, (tillsammans med Gunilla Jansson och Charlotta Plejert). Wadensjö inledde under året ett samarbetsprojekt med Judith Chrystal om kartläggningssamtal, en typ av samtal som enligt lag ska genomföras med alla nyanlända elever i svensk skola. Lärare i grundskola och gymnasium ansvarar för att kartlägga varje nyanländ elevs tidigare skolerfarenheter och skolkunskaper i samtal kring ett särskilt material, som institutionens medarbetare tagit fram på uppdrag av Skolverket och även arbetat med att låta översätta till ca 30 olika språk. Under 2017 inleddes insamlandet av ett empiriskt material i form av inspelade samtal och dithörande skriftlig dokumentation. Samtalen sker med assistans av modersmåls lärare och/eller tolkar. Wadensjö har även gjort förberedande arbete inför forskningsprojektet *Migranternas berättelser i asylprocessen – om samkonstruktion och rekontextualisering*. Medel för projektet erhöles 2016. Projektstart planeras till 2018. Projektet bedrivs tillsammans med Hanna Sofia Rehnberg (huvudsökande) och Zoe Nicolaidou, Södertörns Högskola.

6.2 Externfinansierade forskningsprojekt

TÖI deltar i följande externfinansierade forskningsprojekt:

Flerspråkiga praktiker och pedagogiska utmaningar i äldreomsorgen

su.se/svefler/forskning/forskningsprojekt

Finansiär: Vetenskapsrådet

Finansieringstid: 2014–2016

Projektledare: Gunilla Jansson

Projektmedarbetare: Cecilia Wadensjö m.fl.

Projektbeskrivning: Inom projektet ”Flerspråkiga praktiker och pedagogiska utmaningar i äldreomsorgen” har Wadensjö huvudansvar för ett delprojekt som handlar om flerspråkiga praktiker i det konkreta omsorgsarbetet. Det bygger på data som samlas in av Gunilla Jansson i olika äldreboenden, där det förekommer icke-svensktalande äldre patienter. Delprojektet utgår från tolkning som en situerad, kommunikativ praktik, som detta definieras hos Wadensjö (1998). Centrala frågor är när och hur omsorgsarbetare och elever i praktik använder sina språkliga kompetenser, vilka funktioner tolkning och översättning fyller i vårdmöten, där en av deltagarna (personal och/eller elever i praktik) har kompetens i patientens språk. 23 november 2017 sammanfattades resultaten från projektet i Vetenskapsrådets Resultatdialog.

Migranternas berättelser i asylprocessen – om samkonstruktion och rekontextualisering

tolk.su.se/forskning/forskningsprojekt/migranternas-ber%C3%A4ttelser-i-asylprocessen-6-8-milj-kr-2017-2020

Finansiär: Östersjöstiftelsen

Finansieringstid: 2018–2020

Projektledare: Hanna Sofia Rehnberg (Södertörns Högskola)

Projektmedarbetare: Zoe Nikolaidou (Södertörns Högskola), Cecilia Wadensjö

Projektbeskrivning: Projektets övergripande forskningsfråga är: Hur konstrueras och dokumenteras den asylsökandes berättelse under ansökningssamtalen? Wadensjös expertområde inom projekt är dels tolkning (så gott som alla intervjuer hos Migrationsverket genomförs via tolk), dels ryska. Projektet har som avsikt att bygga på muntlig och skriftlig dokumentation av möten mellan asylsökande, handläggare, juridiska ombud och tolkar i ärenden som handlar asylsökningar från rysktalande personer.

Den osynliga processen – kognition och arbetsminne i dialog tolkning

tolk.su.se/forskning/forskningsprojekt/den-osynliga-processen-kognition-och-arbetsminne-i-dialogtolkning-4-milj-kr-2017-2020

Finansiär: Vetenskapsrådet

Finansieringstid: 2017–2020

Projektledare: Elisabet Tiselius

Projektmedarbetare: Birgitta Englund Dimitrova, Aleksandra Adler

Projektbeskrivning: Projektet avser att föreslå en modell för de kognitiva processerna i dialogtolkning som både bygger på forskning om processerna i andra typer av tolkning och de kompetenser som kan antas vara specifika för tolkning av dialoger. Vidare, modellen testas empiriskt genom kvalitativ och kvantitativ metod: rollspel (som delvis bygger på manus) med retrospektiva intervjuer och psykologiska test för att mäta arbetsminnets centrala exekutiva funktioner. Tiselius och Adler arbetar med att ta fram tester och samla in data i projektet. Englund Dimitrova och Tiselius handleder gemensamt Alder. Englund Dimitrova är också senior rådgivare i projektet.

Kommunikation över språkbarriärer

<http://ki.se/kbh/vardvetenskaplig-barncancerforskning>

Finansiär: Barncancerfonden, Stiftelsen Frimurare Barnhusen, Sällskapet barnavård

Finansieringstid: 2014–2018

Projektledare: Pernilla Pergert

Projektmedarbetare: Elisabet Tiselius, Johanna Granhagen Jungner

Projektbeskrivning: Inom projektet ”Kommunikation över språkbarriärer” arbetar Tiselius med intervju- och observationsstudien om familjer med begränsade kunskaper i svenska och deras möte med svensk barncancervård. Data samlas in genom deltagande observation och intervjuer enligt grundad teori, vid barnonkologavdelningarna på Karolinska universitetssjukhuset i Solna och Akademiska sjukhuset i Uppsala. Etiskt prövningstillstånd finns för från regionala etiksprövningsnämnden i Stockholm. Centrala frågeställningar rör hur kommunikation sker både när tolk är närvarande och inte? Hur patienten skapar kunskap och förståelse för sjukdomen över språkbarriärerna.

Døve studenters erfaringer med å utdanne seg till tegnspråkstolk

hvl.no

Finansiär: Høgskulen på Vestlandet, Bergen, Norge

Finansieringstid: 2016

Projektledare: Gro Helge Saltnes Urdal

Projektmedarbetare: Elisabet Tiselius, Ingeborg Skaten

Projektbeskrivning: ”Døve studenters erfaring med å utdanne seg til tegnspråkstolk” tar for seg å undersøke hvilke erfaringer døve har med tolkeutdanning, en utdanning hvor døve og hørende studenter kan ta samme studie på tilnærmet like premisser. Målsettingen med dette prosjektet er å undersøke gjennom intervjuer og feltstudier hvordan døve som har tatt en høyskoleutdanning i tegnspråktolkning erfarer dette.

Utadjungering till Sektionen för barnonkologi-koagulation på Karolinska universitetssjukhuset/Solna

Finansiär: Stockholms universitet

Utadjungeringstid: september 2016–mars 2017

Utadjungerad: Elisabet Tiselius

Projektbeskrivning: Utadjungeringen syftar till att fördjupa vårdpersonalens kunskap om tolkmedierade samtal, men också att fördjupa TÖI:s kunskap om hur sjukhuset arbetar med tolk, före, under och efter tolksamtal. Ett primärt syfte är alltså att sjukhuset kan dra nytta av TÖI:s kunskap om tolkar och tolkning medan TÖI får fördjupad kunskap om hur tolkning går till och fungerar eller inte fungerar på ett barnsjukhus. Målsättningen är att 1) Förstärka och fördjupa kontakterna mellan tolkutbildningen vid TÖI och forskargrupper och vårdteam verksamma vid KS. 2) Öka den empiriska kunskapen om tolkning och kommunikation över språkgränser på barnavdelningar, vilket också kan komma att påverka utbildningen av tolkar. 3) Öka kunskapen i vården om tolkning och tolkanvändning. 4) Öka kunskapen i TÖI:s tolkutbildningar om hur tolkning fungerar i vården för att öka studenternas anställbarhet. 5) Inleda samarbete för att tolk-, sjuksköterske- och läkarstudenter ska kunna delta i interprofessionell utbildning. 6) Bidra till möjliga praktikplatser för studenter.

World Literatures – Cosmopolitan and Vernacular Dynamics

worldlit.se

Finansiär: Riksbankens Jubileumsfond

Finansieringstid: 2017–2021

Projektledare: Stefan Helgesson

Projektmedarbetare: Yvonne Lindqvist m.fl.

Projektbeskrivning: Forskningsprogrammet utforskar hur estetiska värden, olika genrer och litterära former samt litterära gemenskaper likaväl som individuella författarskap inom ett stort antal språk tar sig uttryck i skärningspunkten mellan det lokala och det globala, det nationella och transnationella, mellan hegemoniska och dominerade språk i Asien, i Afrika och i (Latin)Amerika. De 26 delprojekten i programmet undersöker hur litteraturen kan främja den kritiska förståelsen – både diakront och synkront – av kosmopolitanismen, formad av globalisering, nynationalism, regionalism och rasism. Projekten delas in i fyra övergripande tematiska grupper: översättning och spridning av litteratur, litteraturhistoria, migration och flerspråkighet samt litteraturens ”förvärldsligande” förmåga. Metodiskt ansluter projekten till världslitteraturstudier, kritisk teori, postkoloniala studier, bokhistoria, översättningsvetenskap och antropologi. Med huvudsäte vid Stockholms universitet engagerar programmet också forskare från Uppsala, Lund och Göteborg universitet samt från Södertörn högskola och Högskolan i Dalarna.

Översättning av material för kartläggning av nyanlända elevers litteracitet samt i grundskolans matematikämne

<https://bp.skolverket.se/web/kartlaggningsmaterial/start>

Finansiär: Skolverket

Finansieringstid: juli 2014–juni 2018

Projektledare: Judith Chrystal

Projektmedarbetare: Morena Azbel Schmidt, Sofia Malmgård,

Projektbeskrivning: Översättningen av kartläggningsmaterialet för nyanlända elever för litteracitet och för grundskolans matematikämne ingår i det större projektet ”Kartläggning av nyanlända elevers literacy och numeracy”. Kartläggningsmaterialet för litteracitet har hittills översatts till 37 språk och matematikämnets kartläggningsmaterial till 34 språk. Kartläggningsmaterialet litteracitet i översättning har exporterats bl.a. till Danmark där det ska användas i samma syfte och fler länder har visat intresse att antingen ta del av materialet eller att få tillstånd att ta fram ett eget enligt projektets koncept. Skolverket har pga. de

goda resultaten i projektet gett Institutionen och därmed TÖI ett nytt uppdrag: att konstruera och översätta ett kartläggningmaterial för vuxna som ska inplaceras i de olika förkunskaps- och utbildningsnivåerna inom SFI.

6.3 Heldagsseminarier och workshops

6.3.1 Seminarium om tolkanvändning

Den 27 januari arrangerade TÖI i samarbete med Försvarets tolkskola ett halvdags seminarium om tolkanvändning på olika områden. Seminariet ägde rum i hörsal D7 på universitetet och var välbesökt. Vid sidan av diskussioner om olika former av samarbete, hölls följande presentationer:

- ”Tolkanvändning som studieobjekt”. Cecilia Wadensjö, TÖI.
- ”Tolkanvändning inom teckenspråkstolkning”. Jenny Lindström, TÖI.
- ”Tolkanvändning inom skrivtolkning”. Ulf Norberg, TÖI.
- ”Tolkanvändning inom militärtolkning”. Carina Gossas, Försvarets tolkskola.
- ”Tolkanvändning vid EU:s institutioner”. Elisabet Tiselius, TÖI.
- ”Tolkanvändning inom offentlig sektor”. Ali Labriz, Helena Bani-Shoraka, TÖI.

6.3.2 Svenskt nätverk för översättningsvetenskap

Elin Svahn och Lova Meister, doktorander vid TÖI, arrangerade ett heldagsseminarium för Svenskt nätverk för översättningsvetenskap (SNÖ) på Gula villan, Stockholms universitet, onsdagen den 29 november. Förutom diskussioner om forskarrollen och nätverkets framtid, hölls följande presentationer:

- ”Tolk-medierade offentliga kultursamtal”. Elisabeth Geiger Poignant, TÖI.
- ”Svenska förlags utgivning av översatt fiktionsprosa från tyska, franska, spanska och italienska i en samtida kontext”. Jana Rüegg, litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet.
- ”Reläöversättning – översättningarnas visklek?”. Anja Allwood, Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet.
- ”Intercultural Discourse and the Semantics of Christian Passion Theology in Early Modern Hindustani, Marathi and Konkani”. Pär Eliasson, Institutionen för lingvistik och filologi, Uppsala universitet.
- ”Samverkan på ett översättningsföretag: analys av ett etnografiskt material”. Raphael Sannholm, TÖI.

Dessutom hölls kortpresentationer av Richard Pleijel, Malin Carlström Plodlevskikh, Marcus Axelsson, Lisa Mendoza Åsberg och Elin Svahn.

6.4 Gästforskare, högre seminarier och gästföreläsningar

Bild ur konstboken "Gestaltningar". Ulrik Samuelsson, Ädelstenarna, 1984.

Under maj och juni gästades TÖI av Professor Elena Tchekalina från Moskvas statliga universitet (MGU), tack vare stöd från Svenska Institutets stipendieprogram. Hon arbetade framför allt med egen forskning men var tillgänglig för konsultationer med studenter och diskussioner med kollegor. Hon gav ett högre seminarium med titeln ”Olika sätt att uttrycka icke-specifierad agens i svenska och ryska: språktypologi och översättning”. Ett annat högre seminarium organiserades i samarbete med Institutionen för slaviska och baltiska språk, finska, nederländska och tyska. Dessutom föreläste hon för TÖI:s studenter på kursen Översättning inom näringsliv och förvaltning.

I april besöktes TÖI av Efraín Kristal, Professor of Comparative Literature, UCLA, Kalifornien, USA, på inbjudan av Yvonne Lindqvists forskningsprojekt i samarbete med Latinamerikanska institutet. Han gav ett högre seminarium med titeln ”Jorge Luis Borges and the Two World Wars” och gjorde även ett besök på Svenska Akademien tillsammans med TÖI:s doktorander.

I november var Charlotte Bosseaux från Edinburghs universitet inbjuden som gästforskare via Erasmus+. Hon höll ett högre seminarium med titeln ”Translating documentaries dealing with Gender-based Violence”, och undervisade även på TÖI:s utbildningar (se avsnitt 6.5).

6.4.1 Andra inbjudna gäster vid högre seminarier o.d. under året:

Förutom seminarier som hölls av TÖI:s egen personal, hölls följande högre seminarier av inbjudna gäster under 2017:

12 januari. Lektor Gun-Viol Vik, Nordiska språk, Vasa universitet. ”Tolkens professionalitet: Att veta, att kunna, att göra”.

9 mars. Professor Cecilia Alvstad, Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk, Universitetet i Oslo. ”Literary Responses to Global Challenges: Towards More Involvement in Translation Studies”.

16 mars. Fil. dr Laura Babcock, Postdoctoral Researcher, Department of Neuroscience, Karolinska Institutet. ”Simultaneous interpretation, cognitive processes, and the brain”.

20 april. Fil. dr Alexandra Marcis, Universitetet i Graz, Österrike. ”The Letters of Antoine Isaac Silvestre de Sacy to Joseph von Hammer-Purgstall – a translational approach”.

4 maj. Maria Cristina Lombardi, Professore associato di Lingue e Letterature Nordiche, Neapels universitet. ”Den italienska översättningen av Charlotte Lefflers *Hur man gör godt*”.

9 november. Doktorand Richard Pleijel, Teologiska institutionen, Uppsala universitet. ”Om Bibel 2000 – en översättningssociologisk studie”.

30 november. Fil. dr Johan Franzon, Finska, finskugriska och nordiska institutionen, Helsingfors universitet. ”Sångöversättning som litteraturhistoria och pragmatisk pragmatik”.

12 december. MBA Judy Jenner, Twin Translations, USA. ”10 Habits of Highly Successful Translators and Interpreters”.

6.5 Erasmus+-utbyten

Under 2017 hade TÖI besök av en lärare inom ramen för Erasmus+-avtal: Charlotte Bosseaux, Senior Lecturer vid School of Literatures, Languages and Cultures på Edinburghs universitet i Skottland tillbringade en vecka på TÖI i november via vårt Erasmus+-avtal. Hon höll en öppen föreläsning på temat ”Dubbing: the French situation with a case study of the French voice(s) of Julianne Moore” för TÖI:s studenter. Hon höll även ett högre seminarium med titeln ”Translating documentaries dealing with Gender-based Violence” och var tillgänglig för diskussion för TÖI:s doktorander.

En student vid TÖI reste via Erasmus + till Sorbonne i Paris. Dessutom tog TÖI emot två studenter via Erasmus+-avtal och två via bilaterala avtal.

6.6 Publikationer

Foto: Pia Nordin

Blåsjö, Mona, Sofia Johansson, Carla Jonsson & Raphael Sannholm (2017). ”Fasta regler för fri kommunikation”. *Nio-fem: tidskrift om arbetsliv & profession*, ISSN 2001-9688, no 2, p. 20–23

Jansson, Gunilla & Cecilia Wadensjö (2017). ”Creating Opportunities for Residents to Engage in Social Exchange: Brokering in Multilingual Residential Care Settings”. I: Charlotta Plejert, Camilla Lindholm, Robert

W. Schrauf (eds). *Multilingual interaction and dementia*. Bristol: Multilingual Matters. 103–132.

Jansson, Gunilla, Cecilia Wadensjö & Charlotta Plejert (2017). ”Managing complaints in multilingual care encounters”. I: *Multilingua – Journal of Cross-cultural and Interlanguage Communication*, DOI 10.1515/multi-2016-0043, Vol. 36, no 3. 313–346.

- Jansson, Gunilla, Cecilia Wadensjö (2017) ”Vårdelever om flerspråkighet på arbetsplatsen”. I *Rapport från ASLA:s symposium, Uppsala universitet 21–22 april 2016*, Ulla Melander Marttala, Saga Bendegard & Maria Westman (red.) Uppsala: ASLA/Uppsala universitet (45–54).
- Meister, Lova (2017). ”Threshold concepts and ways of thinking and practising: The potential of a framework for understanding in translation didactics”. I: *The Interpreter and Translator Trainer*, ISSN 1750-399X, E-ISSN 1757-0417, Vol. 11, no 1. 20–37.
- Norberg, Ulf & Ursula Stachl-Peier. (2017). ”Quality in speech-to-text interpreting. A study of condensation strategies”. I: Simon Zupan, Aleksandra Nuč (eds). *Interpreting Studies at the Crossroads of Disciplines*. Berlin: Frank & Timme. 129–155.
- Pedersen, Jan (2017). ”The FAR model: assessing quality in interlingual subtitling”. I: *Journal of Specialised Translation*, ISSN 1740-357X, no 28. 210–229.
- Pedersen, Jan (2017). ”How Metaphors are Rendered in Subtitles”. I: *Target* vol. 29:3. 416–439
- Pergert, Pernilla & Elisabet Tiselius (2017). ”Intercultural competency and communication over language barriers”. I: K.A. Mazur & S. Berg (eds.). *Ethical issues in pediatric hematology/oncology*. New York: Springer.
- Sannholm, Raphael (2017). ”Elfenbenstornet och verkstadsgolvet – perspektiv på utvecklingen av en universitetskurs”. *Facköversättaren*, ISSN 1400-125X, Vol. 28, no 4, p. 18–19.
- Svahn, Elin (2017). ”*Identité et territoire* – om det quebeckiska förlaget La Peuplade i översättningsfältets periferi”. I: *Provins: Norrländsk litterär tidskrift*, ISSN 0280-9974, no 1. 47–49.
- Svahn, Elin (2017). ”Lily Vallquist, 1897–1986”. I: Kleberg, Lars (red). *Svenskt översättarlexikon*. Huddinge: Södertörns högskolebibliotek.
- Tiselius, Elisabet & Adelina Hild. (2017). ”Expertise and Competence in Translation and Interpreting”. I: John W. Schwieter & Aline Ferreira (eds). *The Handbook of Translation and Cognition*. Oxford: Wiley. 425–444.

6.7 Utbildning och arbetsliv

6.7.1 Översättarträffar

Foto: Niklas Björling, Per Larsson

Språk- och översättningsintresserade studenter bjöds under 2017 in till två träffar i TÖI:s samtalsserie med översättare under ledning av en av institutets doktorander, Elin Svahn. Den 30 mars berättade Johanna Hedenberg om textgranskning av översättningar för förlag. Den 27 april diskuterade Kaisa Palo och Annakarin Thorburn om hur översättare kan använda sin kompetens i bokbranschen.

6.7.2 Hieronymusdagen

Helena Bani-Shoraka deltog med ett föredrag i årets Hieronymusfirande, som arrangerades av TÖI i samarbete med Föreningen auktoriserade translatorer och Sveriges facköversättarförening den 30 september.

6.8 Samverkan med det omgivande samhället

TÖI har samverkat med det omgivande samhället på många sätt, inte minst genom att flertalet lärare på både tolk- och översättersidan är aktiva tolkar och översättare. TÖI har flera adjungerade lärare, som har sin huvudsakliga verksamhet utanför universitet. Dessutom har Elisabet Tiselius varit utadjungerad till Karolinska sjukhuset (se avsnitt 6.2).

TÖI har dessutom varit aktiv i samhällsutvecklingen genom att agera remissinstans för flera viktiga utredningar och skrivelser, från Utbildningsdepartementet, Myndigheten för Yrkeshögskolan, Domstolsverket, Kammarkollegiet m.fl. Mer specifikt så uppvaktade

Ingrid Almqvist, Cecilia Wadensjö, Jan Pedersen och Elisabet Tiselius den interdepartementala arbetsgrupp som utreder tolkfrågan i landet och presenterade TÖI:s syn på problem och lösningar. Ingrid Almqvist var dessutom med på en hearing i frågan. Detta bidrog till den utredning som beskrivs under avsnitt 2.4 ovan.

6.8.1 Bokmässan i Göteborg

TÖI var under hösten väl representerade på Bokmässan i Göteborg, där institutet stod som medarrangör för evenemanget ”Rum för översättning”, där vi arrangerade samtal om översättning om lyrik och facköversättning. Medverkade gjorde bland andra Elin Svahn som var moderator för ett offentligt samtal om översättning för barn.

Annakarin Thorburn, Elin Svahn och Anna Gustafsson Chen samtalar om *Att översätta för liten*. Bokmässan 2017. Foto: Anna Lindberg. (Bilden är beskuren.)

6.8.2 Öppet hus och SACO-mässan

SACO-mässan. Foto: Eva Dalin

TÖI medverkade vid Öppet hus den 15 mars, som arrangerades av Stockholms universitet, samt bidrog på SACO-mässan den 28–30 november med ett seminarium och hade en representant i Stockholms universitets monter.

6.9 Deltagande i vetenskapliga konferenser, workshops och seminarier

Saga Bendegard:

- Workshop-presentation (tillsammans med Hans Landqvist, Niina Nissilä och Nina Pilke) på Svenskans Beskrivning 36, Uppsala. 25–27 oktober.

Birgitta Englund Dimitrova:

- Deltagit med inbjudet föredrag i konferensen Voice, Translation, Ethics vid Oslo universitet,. Föredragets titel: ”Interpreter and talk show leader – ethics of multiple footings”. Mars.

Yvonne Lindqvist:

- Deltagit i konferensen Världslitteraturen och dess svenska röster. Bidrag till svensk översättningshistoria. En konferens anordnad av svenskt översättarlexikon och Kungl. Vitterhetsakademien. 9–10 februari. Ordförande andra sessionen 9 februari.
- Deltagit i workshopen Litteraturförmedling från romanska språk, Romanska och klassiska institutionen, Stockholms universitet. 10 mars.
- Deltagit i konferensen Loose Tongues: World Literature and the Vernacular, Stockholms universitet. 23–25 augusti. Ordförande andra sessionen 24 augusti.
- Deltagit i symposiet [Words and Music: Celebrating the Songs of Dylan and Cohen](#). University of Barcelona, Melcior de Palau, 140, Barcelona. 29 augusti.
- Deltagit i Trafilm Conference: Multilingualism and Audiovisual Translation. Barcelona. Organiserad av Vic universitet och forskningsgruppen Trafilm. Spanien. Carrer de Balmes 124. 31 oktober–1 november.
- Deltagit i workshopen Akademien som litteraturförmedlare (på Skype). Nordisk konferens vid Stockholms universitet. 16–17 november.

Ulf Norberg:

- Deltog med föredrag på konferensen Embracing linguistic and cultural diversity through English, Iasi och Chernivtsi. Föredragets titel: ”Translating humorous aspects of children’s literature – Astrid Lindgren as a case in point”. 12–14 oktober.

Jan Pedersen:

- ”Fansubs vs. prosubs”. Föreläsning på Sveriges Television. 14 september.
- ”The fan as translator – The nature of Swedish fansubs” Seminarium på Uppsala universitet. 20 april.
- ”Swedish fansubs – What are they good for? And are they?”. Seminarium på Engelska institutionen, Stockholms universitet. 5 maj.

Elin Svahn:

- Deltog i sommarskolan CETRA Research Summer School, KU Leuven. 28 augusti–8 september.
- ”On translatorships. Extratextual Translatorship among Swedish Translators” på CETRA Research Summer School, KU Leuven. 6 september.
- ”The Vallquis/Edéus Corporation: Lily Vallquist, Gunnel Vallquist, and Anne-Marie Edéus as Collaborative Cultural Mediators”, i workshopen ”Translation history and literary transfer” på CETRA Research Summer School, KU Leuven. 31 augusti.
- Speedpresentationen ”Product, Process, and Function of Translatorship” på SNÖ:s workshop (Svenskt nätverk för översättningsvetenskap) i Gula villan, Stockholms universitet. 29 november.
- Deltog i konferensen Världslitteratur och dess svenska röster. Bidrag till svensk översättningshistoria. Konferens anordnad av Svenskt översättarlexikon och Kungl. Vitterhetsakademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Stockholm (presenterade ej). 9–10 februari.
- Deltog i workshopen Kulturförmedling, tema: Översättning. Institutionen för romanska och klassiska språk, Stockholms universitet (presenterade ej). 16 februari.

Elisabet Tiselius:

- ”From Conference to Community Interpreting and Back Again” Interpretation – building capacities for a changing world, 21st SCIC – universities conference. Europeiska kommissionen, Bryssel, Belgien. 6–7 april.
- I congreso internacional traducción, interpretación y cognición, Universidad del Aconcagua, Mendoza Argentina. ”The Effect of Cognitive Load on Turn-taking and Monitoring in Dialogue Interpreting”. 1–2 september.
- SIOP 2017 49th congress of the international society of paediatric oncology, Washington DC, USA ”Multilingual Encounters in Paediatric Cancer Care – Risking Patient Safety by Insufficient use of Interpreters”. 12–15 oktober.
- XXI World congress International Federation of Translators, Brisbane, Australia. Panel: Tiselius, E. et al. Disruptions in the Translation and Interpreting Process: Help or Hindrance? 3–5 augusti.

Cecilia Wadensjö:

- Inbjuden plenarföreläsare på 8th Translation Studies Conference, Glendon College, Toronto, Canada. 17–18 mars.
- Inbjuden plenarföreläsare på Justice and minorized languages under a postmonolingual order: 11th International Conference on Translation and Interpreting, Castelló de la Plana, Spain. 10–12 maj.
- Inbjuden plenarföreläsare på Nordic Seminar on Interpreter Training and Testing Høgskolen i Oslo og Akershus. Norge. 11–12 september.
- Resultatdialog 2017 – nya rön om utbildningsvetenskaplig forskning, Aula Magna, Stockholms universitet, 23–24 november.
- Gästprofessor (fyra föreläsningar), Grönlands Universitet, Nuuk. 13 februari–1 mars.
- Gästprofessor (fyra föreläsningar), Moskvas statliga universitet, MGU, Filologiska fakulteten, Moskva. 23–27 oktober.

6.10 TÖI i media

tolk.su.se/om-oss/nyheter-press-media/töi-i-media

TÖI har under året vid ett flertal tillfällen yttrat sig i medierna, framför allt i tolkfrågan, där framför allt Elisabet Tiselius har haft en framträdande publik roll:

Stockholms universitet ska utbilda fler tolkar – SVT.

- Bristen på tolkar är ett stort problem, anser regeringen som nu presenterar ett ”tolkpaket”. De nya paketet innefattar bland annat att tolkutbildningen på Stockholms universitet byggs ut.

svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/brist-pa-tolkar-tolkutbildningen-vid-stockholms-universitet-byggs-ut

Så ska regeringen lösa bristen på tolkar – Sveriges radio

- Tolkbristen i Sverige är stor. Barn får ofta få tolka åt sina föräldrar och att tolkar som inte håller måttet används inom exempelvis Migrationsverket. I dag presenterar regeringen ett åtgärds paket för att komma till rätta med problemen.

sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6802849

Kritik mot att statsanställda ska ersätta tolkar – DN

- På grund av den stora flyktingströmmen hösten 2015 ska tolkutbildningen byggas ut. Dessutom föreslår regeringen att statsanställda som är flerspråkiga kunna översätta i stället för utbildade tolkar. Men facket är kritiskt.

dn.se/nyheter/politik/kritik-mot-att-statsanstallda-ska-ersatta-tolkar/

Flerspråkig personal kan ersätta tolkar

- TT (publicerat i ett 20-tal källor bl.a. Aftonbladet). Tolkbristen är ett stort problem, anser regeringen som nu presenterar ett ”tolkpaket”. Bland annat ska flerspråkig personal på myndigheter rycka in som tolkar vid behov. Men modern teknik har redan skapat bättre förutsättningar på ett par av landets stora sjukhus.

web.retriever-info.com/go/?s=50806&p=20389&a=19583&x=7e7e713a08ded329c36b1c135d9d563c&d=05080620171020550542&sa=2004609

Regeringen presenterar ett åtgärds paket mot tolkbristen

- Pressmeddelande från Utbildningsdepartementet.

regeringen.se/pressmeddelanden/2017/10/regeringen-presenterar-ett-atgardspaket-mot-tolkbristen/

Övrigt

Jan Pedersen:

- Intervjuad av Dansk journalistförbund på ämnet ”Can you measure the quality of translations?”. 25 april.

youtube.com/watch?v=sRg5oIyGiJ0&feature=youtu.be

Elin Svahn:

- Intervjuad av Maria Morberg på Översättarscenen under Stockholm Literature, Moderna museet, Stockholm. 28 oktober.

Cecilia Wadensjö:

- Intervjuades i en film om att använda tolk, producerad av Skolverket, som en del av myndighetens kartlägningsprojekt gällande nyanländas skolbakgrund. Filmen sprids till skolor via YouTube.

youtube.com/watch?v=on8zA979uR8

7 Förtroendeuppdrag

7.1 Uppdrag inom Stockholms universitet

Yvonne Lindqvist:

- Ledamot i styrelsen för Institutionen för svenska och flerspråkighet.
- Ledamot i TÖI:s styrelse.

Lova Meister:

- Studeranderepresentant i TÖI:s styrelse.
- Suppleant (doktorandrepresentant) i Institutionen för svenska och flerspråkighet.

Ulf Norberg:

- Ledamot i styrelsen för Institutionen för svenska och flerspråkighet.

Elin Svahn:

- Miljörepresentant för Institutionen för svenska och flerspråkighet.

Cecilia Wadensjö:

- Ledamot i styrelsen för Institutionen för svenska och flerspråkighet (suppleant).
- Ledamot i TÖI:s styrelse.

7.2 Deltagande i internationella nätverk

Saga Bendegard:

- ASLA (Association suédoise de linguistique appliquée): ansvarig för skriftserien. asla.se/kontakt/styrelse/
- Nätverket Termer och terminologisering i svenskt fackspråk.

Yvonne Lindqvist:

- CETRA alumni-nätverk
- STINT-nätverk – Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning.
- EST – European Society for Translation Studies.

Ulf Norberg:

- Deltog i två workshoppar inom ramen för ett projekt om skrivtolkning finansierat av samarbetet mellan Helsingfors universitet och Stockholms universitet (tillsammans med Liisa Tiittula och Ursula Stachl-Peier).

Jan Pedersen:

- TraNor – Nordiskt nätverk för översättningsvetenskap
- EST – European Society for Translation Studies
- Esist – European Association for Studies in Screen Translation
- TransMedia

Elisabet Tiselius:

- AIIC Sign Language Network (SLN)
- Translation Research Empiricism Cognition (TREC)
- Tolk og tolkeutdanning

Cecilia Wadensjö:

- Nätverket MESH – Multilingual Europe's Services for Health, koordinerat från Università di Modena e Reggio Emilia, Italien. Nätverket har medlemmar i elva länder och från lika många universitet och bedriver forskning om flerspråkighet som utmaning och möjlighet i hälso- och sjukvården i Europa.
- Nordiskt nätverk av forskare och lärare inom tolkområdet. Cecilia Wadensjö initierade nätverket tillsammans med Hanne Skaaden, HIOA år 2011.

7.3 Medlem i redaktionskommittéer och referee-uppdrag

Birgitta Englund Dimitrova:

Medlem av vetenskapliga kommittén för:

- Interpreting (1)
- Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice (1)
- Across Languages and Cultures (1)
- mTm (1)

Referee-uppdrag:

- Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice (1)
- Interpreting (1)
- Across Languages and Cultures (1)

Yvonne Lindqvist:

Medlem av vetenskapliga kommittén för:

- Svenskt översättarlexikon (1)
- VAKKI (1)

Referee-uppdrag:

- Routledge (bokförslag) (1)
- Språk och stil (1)
- HERMES Journal of Language and Communication in Business (1)

Lova Meister:

- Redaktör för översättningsvetenskaplig antologi tillsammans med Elin Svahn. (1)

Ulf Norberg:

Referee-uppdrag:

- Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice (1)

Jan Pedersen:

Medlem i redaktionskommittén för:

- Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice (1)
- Linguistics Applied (1)
- Status Quaestionis (1)

Referee-uppdrag:

- The Bloomsbury Companion to Language Industry Studies (1)
- Hieronymus – Journal of Translation Studies and Terminology (1)
- Hermes – Journal of Language and Communication in Business (1)

Elin Svahn:

- Thematic section i Hermes ”Translator Status and Identity: Constructed and experiences boundaries of the translation profession” (tillsammans med Minna Ruokonen och Leena Salmi). (1)
- Med andra ord. Tidskrift om litterär översättning (1)

Elisabet Tiselius:

Referee-uppdrag:

- Target (1)
- Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice. (1)
- Quality Assurance and Assessment Practices in Translation and Interpreting (2 kap.)

Cecilia Wadensjö:

Medlem i redaktionskommittén för

- Interpreting (John Benjamins) (1)

- Translation, Interpreting and Social Justice in a Globalised World (Book series, Multilingual Matters) (1)
- Acta Translatologica Helsingiensia (ATH), Helsingfors universitet (1)

Referee-uppdrag:

- Interpreting, John Benjamins (1)
- Qualitative Research (1)
- Target, John Benjamins (1)
- The Interpreter's Newsletter (1)

7.4 Andra uppdrag

Morena Azbel Schmidt:

- På Språkrådets uppdrag: Tolkordlisteprojektet, Ordlista för tolkar dari–pashto–persiska tillsammans med Helena Bani-Shoraka, Ali Labriz, Liza Noor och Anders Widmark. Start 2017-10-01, beräknat att pågå t.o.m. 2019-12-31.

Birgitta Englund Dimitrova:

- Medlem i Translation Grant Committee, *European Society for Translation Studies*.
- Medlem i Doctoral Studies Committee, *European Society for Translation Studies*.
- Konsult för Kammarkollegiet i utarbetande av förslag till Kunskapsprov för auktorisation som translator.
- Sakkunnig vid Anne Birgitta Nilsens ansökan om befordran till professor på Høgskolen i Oslo Akershus.

Elisabeth Geiger Poignant:

- TÖI-representant i planeringskommittén för RFÖ (rum för översättning på bok- och biblioteksmässan Göteborg).

Yvonne Lindqvist:

- Extern granskare för Vetenskapsrådet av projektet *Flerspråkighet i samtida nordisk litteratur*. Diarienummer 2017-02634.

Jan Pedersen:

- Medlem i betygskommittén vid Kathrine Beucherts disputation vid Universitetet i Aarhus. Avhandlingens titel: *The Web of Subtitling: A Subtitling Process Model Based on a Mixed Methods Study of the Danish Subtitling Industry and the Subtitling Processes of Five Danish Subtitlers*.
- Ordförande för ESIST, European Association for Studies in Screen Translation.
- Medlem i vetenskapliga kommittén för konferensserierna:
 - Media for All
 - Intermedia
 - Languages and the Media.

Raphael Sannholm

- Föreläsning för EU-översättare om översättarens förändrade roll, Bryssel. 9 november.

Elisabet Tiselius:

- Styrelseledamot i EST, European Society for Translation Studies.
- Medlem i vetenskapliga kommittén för konferensserien Non-professional Interpreting and Translation, NPIT.
- Medlem i forskargruppen Vårdvetenskaplig barncancerforskning.
- Deltagande i utvärdering (Danmarks Ackrediteringsinstitut) inför starten av konferenstolkutbildningen vid Århus Universitet.
- Opponent på Camilla Warnickes slutseminarium, Örebro universitet.

- Opponent på Katarzyna Stachowiak's disputation, Adam Mickiewicz universitetet i Poznan.

Cecilia Wadensjö:

- Medlem i Kammarkollegiets rådgivande nämnd för tolk- och översättarfrågor.
- VR beredningsgrupp HS-J språkvetenskap.
- Expert reviewer av forskningsprojektet EmpathicCare4All, The development of an educational intervention for medical and interpreting students on emphatic communication in interpreter-mediated interaction. Expertutlåtandet efterfrågades av ett forskningsråd knutet till University of Leuven, Belgien.

Tolk- och översättarinstitutet
Institutionen för svenska och flerspråkighet

Stockholms universitet 106 91 Stockholm Tel 08-16 20 00
tolk.su.se info.svefler@su.se

Stockholms
universitet